

## OPÓŹNIONY ROZWÓJ MOWY

Jeśli już dowiemy się, że nasze dziecko ma objawy opóźnionego rozwoju mowy, co powinniśmy zrobić? Na pewno nie panikować. Jest kilka sposobów, aby pomóc naszemu maleństwu. Rodzice, pamiętajcie, że w tej kwestii lepiej okazać nadwrażliwość i troskę niż brak umiejętności przewidywania i przykre w skutkach w dalszej edukacji dziecka porażki.

**1. Zachęcajmy dziecko do naśladowania odgłosów otoczenia, samemu dając przykład, ale uważnie przysłuchując się efektom uzyskanym przez dziecko.**

2. Łączmy nazywanie z konkretnym obiektem, a więc z obrazkami czy widzianym przez dziecko przedmiotem, osobą, zjawiskiem. Posługujmy się książkami i ilustracjami o wyrazistym rysunku lub komentujmy aktualne wydarzenia z najbliższego otoczenia w czasie ich trwania.

**3. Organizujmy wspólne "zabawy buzią": dmuchanie baniek mydlanych, nadmuchiwanie gumowych zabawek, gwizdanie, nadymanie policzków, parskanie czy syczenie.**

4. Starajmy się łączyć wydawanie różnych dźwięków i naśladowanie odgłosów z ruchami rąk i całego ciała, tzw. mowa ciała.

**5. Zwróćmy uwagę na ćwiczenia dłoni. Zręczność rąk ma związek ze sprawnym artykułowaniem i mówieniem. Pomagajmy dziecku nawlekać koraliki, budować wieżę z klocków, domek z kart lub twórzmy z nim świat z modeliny lub plasteliny.**

6. Starajmy się nie wyręczać dziecka w wypowiedaniu życzeń i opowiadaniu wrażeń. Nie podpowiadajmy mu bezustannie, co ma powiedzieć. Pozostawmy mu swobodę w doborze słów. Starajmy się sprowokować wypowiedź, a te dopiero poprawiamy.

**7. Gdy dziecko mówi po swojemu, powtarzajmy po nim tę samą treść w poprawionej gramatycznie formie.**

8. Opowiadając dziecku bajkę czy interpretując scenkę przedstawioną na obrazku starajmy się mówić prostymi, krótkimi zdaniami. Nie zasypujmy dziecka lawiną słów, których znaczenia nie rozumie i nie będzie potrafiło ich wykorzystać. W taki sam sposób odpowiadajmy dziecku na jego pytania. Sprawdzajmy, czy śledzi tok naszych myśli, rozumie wszystkie wyrazy, zadając mu pytania i ewentualnie podpowiadając odpowiedzi. W tym celu naprowadzajmy dziecko na właściwy wyraz, pokazujmy daną rzecz na obrazku mówiąc początek wyrazu.

**9. Komentujmy możliwie często to, co sami robimy i co robi dziecko, np.: "teraz mama prasuje, a później będzie gotowała zupę".**

10. Nigdy nie krytykujmy mowy dziecka w jego obecności ani w obecności innych dzieci, nie porównujemy go z rówieśnikami, nie stawiamy ich za przykład pod tym względem. Uświadamianie bowiem dziecku, że jego mowa jest dla rodziców problemem i zmartwieniem, że są z niej niezadowoleni, wywoła skutek odwrotny do zamierzonego, zniechęci i zablokuje.

**11. Zawsze chwalmy dziecko, nie tylko za widoczne osiągnięcia, ale za każde próby i starania, udane ćwiczenie, nowy wyraz, powtórzenie, opowiadanie.**

12. Jeśli dwulatek nie mówi więcej niż parę słówi przybywa ich bardzo mało, a trzylatek nie próbuje układać zdań - pamiętajmy: to najwyższa pora, by zasięgnąć porady specjalisty.

*Źródło: [www.wychowawca.pl](http://www.wychowawca.pl)*